Europski parlament u srijedu je podržao prijedlog rezolucije o brexitu kojim se omogućava odgoda britanskog izlaska, ali i naglašava da će u slučaju izostanka dogovora Britanci i dalje morati poštovati svoje financijske obaveze prema Europskoj uniji.

Europarlamentarci su s 544 glasova "za" i 126 glasova "protiv" podržali prijedlog rezolucije u kojoj stoji da je u interesu i Londona i Bruxellesa da se brexit provede na uredan način.

Parlament u prijedlogu podržava odgodu izlaska, no samo ako će se održati opći izbori ili novi referendum, opozvati članak 50. ili prihvatiti sporazum o povlačenju.

U slučaju izostanka dogovora ne može biti prijelaznog razdoblja, niti će se moći postizati "mini sporazumi" kako bi se ublažile posljedice neurednog izlaska.

To će to biti moguće samo kad Ujedinjeno Kraljevstvo ispoštuje obaveze prema pravima građana, financijsku odštetu razvoda i Sporazum na Veliki petak iz 1998. koji je ukinuo tvrdu granicu između dviju Irski.

Financijska obaveza Britanaca prema EU-u i dalje će vrijediti i u slučaju izlaska bez dogovora, upozorava se u prijedlogu rezolucije.

U njemu stoji i da će temeljne opcije Britanaca po pitanju takozvanog backstopa, mehanizma za izbjegavanje povratka tvrde granice između na Irskom otoku, ostati iste, nevezano za to tko će voditi vladu u Londonu.

Parlament u mjeri naglašava i kako backstop podržava većina stranaka u sjevernoirskom parlamentu, a da nedavne ankete pokazuju da to mišljenje dijeli i većina stanovnika tog dijela Ujedinjenog Kraljevstva.

U rezoluciji se ističe da će neuredan izlazak iz EU-a u potpunosti biti odgovornost britanske vlade te se poručuje kako se Bruxelles strogo protivi suspenziji britanskog parlamenta do 14. listopada.

Dogovor i dalje moguć

Predsjednik Europske komisije na odlasku Jean-Claude Juncker je na raspravi uoči glasanja u Strasbourgu otkrio kako se u ponedjeljak, uz glavnog europskog pregovarača za brexit Michela Barniera, sastao s britanskim premijerom Borisom Johnsonom i kako su imali "prijateljske, konstruktivne i pozitivne razgovore".

Juncker smatra kako postoji stvaran rizik izlaska bez dogovora, no da je i dalje moguće postizanje sporazuma.

"Komisija je spremna raditi cijeli dan i noć da bi se pronašli tehnički i politički dogovori", rekao je predsjednik Europske komisije.

Dodao je i kako je Johnsonu poručio da nije "emocionalno vezan" za backstop, nego za ciljeve

Phoca PDF

koje se žele postići tim mehanizmom, no da britanska vlada još nije došla s alternativnim prijedlogom za pitanje irske granice.

"Dok se to ne dogodi ne mogu vam reći da ima napretka", zaključio je.

Finska ministrica za europska pitanja Tytti Tuppurainen, predstavnica države koja trenutno predsjeda Europskom unijom, na raspravi je kazala kako je izlazak bez sporazuma "izgledan scenarij", što su pljeskom popratili britanski zastupnici stranke Brexit, glasni tijekom cijele rasprave.

Deficit demokracije

Predsjednik Europske pučke stranke Manfred Weber kazao je kako je brexit "glup" i kako je samo pokazao stanovnicima EU-a prednosti tog saveza.

"Pobornici brexita tvrdili su da će donji dom britanskog parlamenta preuzeti kontrolu, a sad su ga suspendirali", rekao je nesuđeni čelnik Europske komisije.

Naglasio je kako treba poštovati rezultate referenduma iz 2016. na kojem su se građani s 51 posto glasova odlučili za izlazak iz EU-a, no da je cjelokupna populacija predstavljena u parlamentu, što također treba poštovati.

Johnson je suspendirao rad parlamenta do 13. listopada, te je više puta ponovio da će Britanci napustiti EU 31. listopada, sa ili bez dogovora.

Nigel Farage, jedan od najistaknutijih zagovornika brexita, kazao je kako se čini veoma izglednim da će se postići sporazum o backstopu na europskom summitu 17. listopada, no kako je sporazum koji je s Bruxellesom postigla bivša britanska Theresa May općenito loš za Britance.

"Ostat ćemo zatočeni pod europskim pravilima", kazao je Farage i istaknuo kako pod tim dogovorom bilo kakvi budući trgovinski sporazum ovisi o "dobroj volji", za koju smatra da ne postoji kod drugih europskih država. Dodao kako se EU boji britanskog izlaska iz carinske unije jer strahuje da će njegova država nakon toga postati bogatija.

Predstavnik liberala Guy Verhofstadt kazao je kako je dobro da stranka Brexit i Nigel Farage mogu proizvoditi toliko buke tijekom rasprave jer to više ne mogu činiti u svom parlamentu.

"Usput, tamo nisu ni izabrani", dodao je.

"Euroskeptici vole govoriti da je EU nedemokratski. Ali Juncker i Tusk mogu učiniti puno toga, no ne mogu zatvoriti parlament. Ako opet žele uspoređivati EU sa Sovjetskim Savezom, mogu govoriti o svom parlamentu", rekao je Belgijac.

Čelnik političke grupacije Identitet i demokracije, Talijan Marco Zanni, odgovorio mu je kako je licemjerno tako govoriti o najstarijoj demokraciji o svijetu jer je EU više puta ignorirala odluke građana Unije, dok je britanska suspenzija parlamenta bila po zakonu.

Phoca PDF

U raspravi su sudjelovala i dva hrvatska zastupnika.

Tonino Picula je podsjetio kako je većina u Parlamentu bila iznenađena rezultatom referenduma iz 2016. na kojem se "dogodila podrška onima koji dugo vremena u Bruxellesu vide dežurnog krivca za domaće konflikte".

Picula smatra da London ni tri godine nakon tog glasanja nije spreman preuzeti odgovornost za brexit ili odustajanja od istog. Naglasio je kako u Britaniji, "u zemlji koja je u velikoj mjeri udarila temelje parlamentarnom sustavu i demokratskom odlučivanju", trenutno vlada politički kaos i neizvjesnost te kako je "teško razlučiti što je smislena strategija, a što tek politički blef u bijegu od odgovornosti".

"Jedno je sigurno, što god da se dogodi s brexitom, rezultat ne smije ugroziti koheziju EU koju smo uspješno postigli o ovom pitanju", zaključio je.

Zastupnik Ivan Vilibor Sinčić rekao je da to što stranka Brexit u Europskom parlamentu ima 29 zastupnika, dok CDU Angele Merkel ima samo 23 "nešto govori o volji britanskog naroda", te kako se rezultati referenduma moraju poštovati, usprkos opstrukcijama.

Pozvao je na brže načine izlaska iz EU-a za one čiji se građani na to odluče, te je kritizirao buduću predsjednicu EK Ursulu Von der Leyen jer je pozvala na zajedničku europsku vanjsku politiku.

"Dosta je više integracije i federalizacije. Sve to jača euroskepticizam", istaknuo je Sinčić i zaključio kako je "eurofundamentalizam opasan".

"Razmišljanje 'ili Merkeličin način, ili nikakav način' je opasno. Ako se ne dopusti redefiniranje politike, brexit je samo početak", zaključio je hrvatski zastupnik, popraćen pljeskom zastupnika stranke Brexit.

(Hina)

Phoca PDF

Phoca PDF